

บทบรรณาธิการ

ปัจจัยทางเพศกับปัญหาการมีบุตรยาก

สุวิทนา อารีพรรค*

ปัจจุบัน ประชากรของโลกเพิ่มขึ้นมากมาย จนน่ากลัวว่าประชากรจะล้นโลก อาหารจะมีไม่เพียงพอ ทุกประเทศจึงตื่นตัวกันมากในการที่จะควบคุมกำเนิดและวางแผนครอบครัว ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย โดยส่วนใหญ่คนที่จนหรือพวกที่มีการศึกษาน้อยมักจะมีบุตรมาก โครงการวางแผนครอบครัวจึงมุ่งไปสู่ประชากรกลุ่มนี้ แต่ในมุมมองคนรวยหรือมีอันจะกิน มักจะควบคุมกันเองอยู่แล้ว และที่ยิ่งกว่านั้น บางรายมีบุตรยากหรือไม่มีเลยก็เป็นปัญหาได้เช่นกัน ผู้เขียนในฐานะแพทย์ทางจิตเวชและเคยเขียนหนังสือเกี่ยวกับเรื่องทางเพศได้รับคำปรึกษาบ่อย ๆ เกี่ยวกับปัญหาการมีบุตรยากดังกล่าว จึงอยากให้แพทย์ทั่ว ๆ ไปทราบเรื่องเหล่านี้ไว้บ้าง เพื่อจะสามารถแนะนำผู้ป่วยของท่านได้

ปัจจัยทางเพศมีความเกี่ยวข้องกับการมีบุตรยาก ทั้งนี้เพราะการตั้งครรภ์เกือบทั้งหมด

ต้องอาศัยการร่วมเพศ และในทางกลับกันการที่ไม่สามารถมีบุตรได้ตามความปรารถนา ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาทางเพศได้ จึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะมองข้ามไป

ขบวนการทางเพศที่จะทำให้เกิดการตั้งครรภ์ได้ ต้องประกอบด้วย

1. มีความต้องการจะร่วมเพศ
2. องคชาติแข็งตัวได้เป็นปกติ
3. สามารถสอดใส่องคชาติเข้าไปในช่องคลอด หรือมีการร่วมเพศทางช่องคลอด
4. สามารถหลั่งน้ำกามภายในช่องคลอด

ความบกพร่องในขบวนการใดขบวนการหนึ่งที่กล่าวข้างต้นนี้ จะเป็นสาเหตุให้ไม่มีบุตรหรือมีบุตรยาก และในทางกลับกัน การที่ไม่สามารถมีบุตรก็อาจทำให้เกิดความบกพร่องในขบวนการดังกล่าวได้เช่นกัน

* ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากประสบการณ์ของผู้เขียนพบว่า ปัญหาทางเพศมีความเกี่ยวข้องกับการมีบุตรยากในหลาย ๆ แบบดังนี้

1. ความบกพร่องทางเพศและการมีบุตรยาก

ความบกพร่องทางเพศเป็นความผิดปกติของการตอบสนองทางเพศ เนื่องจากการยับยั้งขบวนการแข็งของโลหิตคำและ/หรือการบีบรัดตัวของกล้ามเนื้อบริเวณอวัยวะเพศ ปัญหาดังกล่าวนี้เกิดขึ้นได้กับบุคคลทั้ง 2 เพศ เช่นในผู้ชาย องคชาตอาจไม่แข็งตัวหรือเป็นกามตายกำนั ไม่สามารถควบคุมการหลั่งน้ำกามของตนเอง ทำให้เกิดการหลังเร็ว หรือไม่สามารถหลั่งน้ำกามภายในช่องคลอด และสำหรับผู้หญิงก็ได้แก่กามตายกำนั การไม่มีความสุขสุดยอด หรือการเกร็งตัวของกล้ามเนื้อบริเวณปากช่องคลอด ความบกพร่องทางเพศดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีบุตรยาก ดังนี้

1.1 กามตายกำนัของผู้ชาย หมายถึง การที่องคชาตไม่สามารถแข็งตัวได้เต็มที่หรือแข็งพอที่จะร่วมเพศได้ ปัญหานี้ อาจเกิดจากสาเหตุทางร่างกายหรือสาเหตุทางจิตใจ แต่เกือบทุกรายจะมีสาเหตุจากอารมณ์จิตใจ โดยเฉพาะความวิตกกังวล ในการรักษาปัญหาการมีบุตรยากที่เกิดจากกามตายกำนันั้น นอกจากการรักษาปัญหาทางเพศดังกล่าวแล้ว อาจใช้เครื่องมือ

บางอย่าง เช่น electrovibrator กระตุ้นอวัยวะเพศจนกระทั่งมีการหลั่งน้ำกามแล้วนำน้ำเขื่อนั้นมาผสมเทียมให้แก่ฝ่ายหญิงก็ได้

1.2 การไม่สามารถหลั่งน้ำกามภายในช่องคลอด หมายถึง การที่ฝ่ายชายไม่สามารถหลั่งน้ำกามภายในช่องคลอดของฝ่ายหญิงไม่ว่าจะตกกระตุ้นมากเพียงใดก็ตาม แต่สามารถหลั่งน้ำกามได้จากการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง สภาวะนี้พบได้น้อย และเกือบทั้งหมดจะเป็นปัญหาทางจิตใจ เช่น กลัวการมีบุตร รังเกียจช่องคลอดของฝ่ายหญิง เป็นต้น เนื่องจากบุคคลเหล่านี้สามารถหลั่งน้ำกามได้โดยการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง จึงอาจแก้ปัญหาการมีบุตรยากได้โดยวิธีผสมเทียมเช่นกัน

1.3 การหลั่งน้ำกามเร็ว หมายถึง การที่ผู้ชายไม่สามารถควบคุมการหลั่งน้ำกามของตนเองได้ เมื่อมีอารมณ์เพศจะหลั่งน้ำกามอย่างรวดเร็ว คนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะหลั่งน้ำกามระหว่างสอดใส่องคชาตเข้าไปในช่องคลอดหรือทันทีที่องคชาตผ่านเข้าไปในช่องคลอด ส่วนน้อยจะหลั่งน้ำกามเพียงเมื่อองคชาตถูกสัมผัสได้เห็นภาพหญิงเปลือย หรือในขณะที่ประเล้าประโลมเพศตรงข้าม ซึ่งกรณีนี้องคชาตยังไม่ได้ผ่านเข้าไปในช่องคลอด จึงอาจทำให้เกิดปัญหาการมีบุตรยากได้

1.4 กามตายด้านของผู้หญิง และการไม่มีความสุขสุดยอดจากการร่วมเพศ กามตายด้านของผู้หญิงหมายถึง การที่ฝ่ายหญิงไม่มีการตอบสนองทางเพศเลย ไม่ว่าจะถูกกระตุ้นมากเพียงใด ต่างกับการไม่สามารถมีความสุขสุดยอดจากการร่วมเพศ ซึ่งหมายถึงการที่ฝ่ายหญิงมีการตอบสนองทางเพศ แต่ไม่มากพอที่จะถึงจุดสุดยอด อย่างไรก็ตามปัญหาทั้ง 2 ประการนี้ไม่ใช่สาเหตุโดยตรงของการมีบุตรยาก เพราะไม่เป็นอุปสรรคในการที่เชื้ออสุจิจะพบกับไข่

1.5 การเกร็งตัวของกล้ามเนื้อบริเวณปากช่องคลอด หมายถึง การหดรั้งตัวแน่นโดยอัตโนมัติของกล้ามเนื้อบริเวณปากช่องคลอดทำให้ไม่สามารถร่วมเพศได้ ปัญหานี้ อาจเกิดจากสาเหตุต่างๆ ทางร่างกาย โดยเฉพาะที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดระหว่างการร่วมเพศ หรือเกิดจากสาเหตุทางจิตใจ เมื่อร่วมเพศไม่ได้ก็ย่อมเกิดปัญหาการมีบุตรยากตามมา การแก้ไขจึงจำเป็นต้องรักษาอาการดังกล่าวให้หายเป็นปกติ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการร่วมเพศและการมีบุตรยาก มีปัญหาเกี่ยวกับการร่วมเพศหลายประการในคนที่มีการมีบุตรยากซึ่งควรจะได้รับ การพิจารณา ดังนี้

2.1 ความบ่อยของการร่วมเพศ ความบ่อยของการร่วมเพศมีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ กล่าวคือ คนที่ร่วมเพศกันบ่อยจะมี

โอกาสตั้งครรภ์ได้มากกว่าคนที่ร่วมเพศกันนาน ๆ ครั้ง นอกจากนั้นการที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับระยะที่จะมีบุตรได้ อาจทำให้คู่สมรสไม่ได้อยู่ด้วยกันในระยะดังกล่าว หลังจากได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับความบ่อย วิธี และระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการร่วมเพศ คู่สมรสบางคนอาจตั้งครรภ์ได้โดยไม่ต้องได้รับการรักษาใดๆ เลย สำหรับคู่สมรสคนไทยที่มีปัญหาการมีบุตรยากส่วนใหญ่จะร่วมเพศกัน 2 ครั้งต่อสัปดาห์หรือน้อยกว่า และจากประสบการณ์ของผู้เขียนพบว่าในการชักประวัติคู่สมรส ถ้าเป็นประวัติจากสามีมักจะได้อัตราการร่วมเพศบ่อยกว่าประวัติจากภรรยา กรณีเช่นนี้จึงอาจต้องตรวจสอบความบ่อยของการร่วมเพศที่แท้จริงจากบันทึกในฟอร์มปรอทของภรรยา สำหรับการร่วมเพศบ่อยเกินไปมักไม่เป็นปัญหาแต่อย่างไรก็ตาม มีผู้รายงานว่า คู่สมรสบางคนมีปัญหาการมีบุตรยากเนื่องจากการร่วมเพศบ่อยเกินไป เช่น ผู้ชายร่วมเพศกับภรรยาและหญิงอื่นโดยเฉลี่ยถึง 18 ครั้งต่อสัปดาห์ หรือสำเร็จความใคร่ถึง 5 ครั้งต่อวัน บุคคลเหล่านี้หลังจากได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับความบ่อยของการร่วมเพศ ก็สามารถมีบุตรกับภรรยาของตนได้

อีกปัญหาหนึ่ง คือ การพยายามจะร่วมเพศเฉพาะวันที่คาดว่าจะมีไข่สุก ก็อาจทำให้เกิดการมีบุตรยากได้เช่นกัน เพราะเป็นการยากที่จะวินิจฉัยวันที่ตกไข่ได้อย่างแม่นยำ

ในคนที่มีความอสุจิมาก การหลั่งน้ำกามทุกวันไม่เป็นปัญหาสำคัญต่อจำนวนอสุจิที่หลั่งออกมาแต่ละครั้ง แต่กระนั้นก็ตามถ้าปฏิบัติเช่นนี้อยู่เสมออาจทำให้จำนวนอสุจิที่หลั่งออกมาแต่ละครั้งลดน้อยลงได้ และสำหรับคนที่ตัวอสุจิมีน้อยกว่าคนอื่นข้างน้อย ควรร่วมเพศวันเว้นวันในระยะเวลาที่ไม่มีไข่สุก

2.2 การไม่ได้ร่วมเพศกันจริง ๆ ในจำนวนผู้ที่มาขอคำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีบุตรยาก พบว่า บางคนยังไม่ได้ร่วมเพศกันจริง ๆ ซึ่งพิสูจน์ได้โดยการตรวจดูเยื่อพรหมจารี และการทำ post coital test เพื่อหาตัวอสุจิ แต่อย่างไรก็ตามบางครั้งการตรวจหาอสุจิที่ก้างตั้งครรภ์ก็อาจพบว่าเยื่อพรหมจารียังไม่ขาด ทั้งนี้เพราะน้ำกามอาจไหลเข้าไปในช่องคลอด โดยองคชาตไม่ได้ผ่านเข้าไปข้างในเลย และคู่สมรสเหล่านี้หลายคู่ไม่ทราบว่าตนยังไม่ได้ร่วมเพศกันจริง ๆ

2.3 การล้างช่องคลอดหลังการร่วมเพศ ความจริงแล้วทันทีที่มีการหลั่งน้ำกามตัวอสุจิก็จะเคลื่อนตัวผ่านช่องคลอดเข้าสู่โพรงมดลูก ดังนั้นการล้างช่องคลอดหลังการร่วมเพศจึงไม่ใช่สาเหตุของการมีบุตรยาก แต่อย่างไรก็ตามสำหรับผู้หญิงบางคนที่ชอบลุกขึ้นไปล้างอวัยวะเพศหรือช่องคลอดทันทีที่เสร็จกิจกรรมทางเพศ ควรลองหยุดการกระทำเช่นนั้นดูชั่วคราว

2.4 วิธีร่วมเพศ ท่าร่วมเพศที่ดีที่สุดที่จะทำให้เกิดการตั้งครรภ์ คือ ท่าผู้หญิงนอน

หงายอยู่ข้างล่างผู้ชาย เพราะทำให้องคชาตจะเข้าไปได้ลึก และช่องคลอดจะเก็บน้ำอสุจิไว้ได้ดีกว่าท่าผู้หญิงอยู่บน มาสเตอร์สและจอห์นสันเชื่อว่า การปฏิสนธิจะมีอัตราสูงขึ้นถ้าผู้หญิงมีอาการมึนเมาถึงระยะพลาโต แต่ไม่ถึงมีความสุขสุดยอด เพราะระยะนี้ 2 ใน 3 ส่วนบนของช่องคลอดจะขยายตัวเป็นโพรง จึงช่วยเก็บน้ำอสุจิไว้ แต่เมื่อมีความสุขสุดยอดช่องคลอดจะกลับมาสู่ระยะปกติอย่างรวดเร็ว ทำให้น้ำอสุจิถูกดันออกมา แต่อย่างไรก็ดีไม่มีการพิสูจน์ความเชื่ออันนี้ คำแนะนำที่ดีอย่างหนึ่งสำหรับการร่วมเพศของผู้ที่มีปัญหาการมีบุตรยาก คือ หลังจากหลั่งน้ำกามแล้วฝ่ายสามีควรปล่อยให้องคชาตอยู่ในช่องคลอดสักพักจนกว่าจะอ่อนตัวเต็มที่แล้วจึงดึงออกมา

3. ผลของการมีบุตรยากต่อเรื่องจิตใจ

คู่สมรสบางคู่จะมีความตึงเครียดเมื่อไม่สามารถมีบุตรได้ตามความมุ่งหมาย เขามักจะรู้สึกว่าการตนบกพร่องหรือขาดความสมบูรณ์ในชีวิต แต่อย่างไรก็ดี ปัญหาหนักขึ้นกับสุขภาพจิตของแต่ละคน คู่สมรสบางคู่สามารถปรับตัวได้เป็นอย่างดีกับการไม่มีบุตร ในขณะที่บางคู่จะพยายามร่วมเพศกันบ่อยขึ้นเพื่อให้ได้บุตรสมความปรารถนาแทนที่จะกระทำเพื่อความรักหรือเพื่อความสุขทางเพศ คู่สมรสบางคู่สมรรถภาพทางเพศอาจเสื่อมลงหลังจากประสบความล้มเหลวในการมีบุตรอยู่นาน และการไม่มีความสุข

ยอดทางเพศของฝ่ายหญิงก็พบได้บ่อยในคนที่ไม่สามารถมีบุตรได้

การที่องค์ชายไม่สามารถแข็งตัวได้เต็มที่ อาจเกิดจากการถูกบังคับให้ร่วมเพศในเวลาใดเวลาหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อการมีบุตร หรืออาจเกิดจากอารมณ์เศร้าได้เช่นกัน คนบางคนที่ไม่สามารถยอมรับว่าการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นสิ่งปกติธรรมดา ก็อาจมีความตึงเครียดเมื่อต้องผลิตน้ำเชื้อเพื่อตรวจหาจำนวนอสุจิสำหรับการวินิจฉัยปัญหาการมีบุตรยาก

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาทางเพศมีความสัมพันธ์กับการมีบุตรยาก ในหลายลักษณะ ดังนี้

1. ปัญหาทางเพศเป็นสาเหตุโดยตรงของการมีบุตรยาก เช่น กามตายค้ำของผู้ชาย การไม่สามารถหลั่งน้ำกามในช่องคลอด การแข็งตัวของกลัมนอกระยะบริเวณปากช่องคลอด และการยังไม่ได้ร่วมเพศกันจริง ๆ

2. ปัญหาทางเพศอาจเป็นสาเหตุของการมีบุตรยากหรือเป็นสาเหตุทางอ้อม เช่น ความบ่อยของการร่วมเพศ ทำร่วมเพศ และความเจ็บปวดระหว่างการร่วมเพศ ฯลฯ

3. ปัญหาทางเพศเป็นผลของการมีบุตรยาก เช่น การหลั่งน้ำกามเร็ว การไม่มีความสุขสุดขยอกจากการร่วมเพศ ฯลฯ

4. ปัญหาทางเพศเกิดร่วมกันโดยบังเอิญกับการมีบุตรยาก

ในการรักษาปัญหาการมีบุตรยากที่เกิดร่วมกับปัญหาทางเพศ แพทย์ควรจะต้องมีความเข้าใจและเห็นใจผู้ป่วย รวมทั้งกระตุ้นให้ทั้งคู่ได้พูดระบายความวิตกกังวลของตนเกี่ยวกับการไม่มีบุตร การพูดคุยกันควรกระทำในสถานที่ที่เป็นส่วนตัวและในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ควรซักถามรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ เช่น ความต้องการทางเพศ การแข็งตัวขององค์ชาย ความบ่อยของการร่วมเพศ ความสุขสุดขยอก การหลั่งน้ำกาม ความเจ็บปวดระหว่างการร่วมเพศ การใช้ครีมหล่อลื่นช่องคลอด การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง และเทคนิคของการร่วมเพศ เป็นต้น การตรวจอวัยวะเพศหรือการตรวจทางห้องทดลองบางอย่าง เช่น post coital test อาจมีความจำเป็นในกรณีที่ฝ่ายชายมีจำนวนอสุจิปกติ เพราะการมีบุตรยากอาจเกิดจากปัญหาการไม่สามารถหลั่งน้ำกามภายในช่องคลอด การหลั่งน้ำกามเร็ว หรือการที่ยังไม่ได้ร่วมเพศกันจริง ๆ และเมื่อพบปัญหาทางเพศแล้ว การรักษาที่ได้ผลดี คือต้องกระทำร่วมกันระหว่างคู่สมรสทั้งสองฝ่าย

อ้างอิง

1. Amelar RD, Dubin L, Walsh PC. Male Infertility. Philadelphia : W.B. Saunders, 1977. 108
2. Drake T, Tredway D. Spontaneous pregnancy during the infertility evaluation. Fertil Steril 1978 Jul ; 30 (1) : 36-38
3. Dubin L, Amelar RD. Sexual causes of male infertility. Fertil Steril 1972 Aug ; 23 (8) : 579-582
4. Jeffcoate N. Principles of Gynaecology, 4 ed. London : Butterworths, 1975. 586-587
5. Joel CA. Male impotence. In Behrman SJ, Kistner RW eds : Progress in Infertility. Boston : Lettle, Brown, 1975. 735-739
6. Kaplan HS. The New Sex Therapy. New York : Brunner/Mazel, 1974. 205&389
7. Macleod J, Gold RZ. The male factor in fertility and sterility. Fertil Steril 1953 Jan ; 4 (1) : 10
8. Masters WH, Johnson VE. Human Sexual Inadequacy. Boston : Little, Brown, 1970. 113